

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านสังคมและ เศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสุขภาพ กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน ที่เข้ารับการรักษาศูนย์โรคเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม จำนวน 167 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ตามคุณสมบัติดังนี้

มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สามารถให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้ และได้รับการวินิจฉัยยืนยันจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดคุณภาพชีวิตเชิงจิตวิสัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกาย และด้านสังคมและเศรษฐกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยอัตราส่วนร้อยละ
2. คำนวณช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพชีวิตรายด้าน และรายข้อ
3. หาค่าความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงของคะแนน T ของคุณภาพชีวิตโดยรวม
4. หาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณภาพชีวิตกับปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสุขภาพ โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตด้านความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับดี อัตมโนทัศน์ สุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกาย สังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ และสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ($X^2 = 4.92$, $df = 1$; $X^2 = .30$, $df = 1$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$
3. ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ ($X^2 = 11.98$, $df = 2$) และระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต

4. ปัจจัยด้านสุขภาพ ได้แก่ ระยะเวลาของการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัยดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง โดยความพึงพอใจอยู่ในระดับดี อ้อมโนทัศน์ สุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกายและด้านสังคมและ เศรษฐกิจในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความรู้สึกต่อตนเองเกี่ยวกับความเสื่อมของร่างกาย ความวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพและภาวะแทรกซ้อนของโรค ความรู้สึกต่อการทำหน้าที่ของร่างกาย เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเพศสัมพันธ์ และด้านสังคมเศรษฐกิจเกี่ยวกับเงินออมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้นในการพยาบาลเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน จึงควรตระหนักในด้านเหล่านี้ โดย

1.1 สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุโรคเบาหวาน มีความมั่นใจในการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรค การรักษา การป้องกันภาวะแทรกซ้อนของโรค โดยจัดให้มีการสอนแบบรายกลุ่มและรายบุคคล

1.2 ควรมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในท้องถิ่น เพื่อการรวมกลุ่ม และคงไว้ซึ่งบทบาทในสังคม การมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย การรวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อนำมาซึ่งรายได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีอ้อมโนทัศน์ สุขภาพ และการทำหน้าที่ของร่างกาย และสังคม เศรษฐกิจที่ดีขึ้น

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ควรบรรจุเนื้อหา แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต แนวทางในการประเมินคุณภาพชีวิต สอดแทรกเข้าไปในการดูแลผู้ป่วยทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และกระตุ้นให้นักศึกษานำผลการวิจัยไปใช้ในการพยาบาล

3. ด้านการวิจัย

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของ Zhan เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพชีวิต ผู้ป่วยโรคเบาหวาน หรือโรคเรื้อรังอื่น ๆ เพราะทำให้ทราบถึงระดับของคุณภาพชีวิตทั่วไป และรายด้าน ซึ่งจะนำไปสู่การพยาบาลที่เฉพาะเจาะจงได้

3.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สูงอายุโรคเบาหวานมีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง จึงควรศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

3.3 ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ